

Hollolan – Lahden vesilaitoskuntayhtymän perussopimus

LUONNOS 12.1.2026, muokattu 10.3.2026

Hyväksytty yhtymäkokouksessa XXX

Voimaantulo 1.7.2026

Tämä perussopimus korvaa vuonna 2013 tehdyn ja 2017 muutetun aiemman perussopimuksen.

1. luku, Jäsenkunnat ja tehtävät

1 § Nimi ja kotipaikka

Kuntayhtymän nimi on Hollolan – Lahden vesilaitoskuntayhtymä.

Kuntayhtymän kotipaikka on Hollolan kunta.

2 § Jäsenkunnat

Kuntayhtymän jäsenkuntina ovat Hollolan kunta ja Lahden kaupunki.

3 § Yhtymän tehtävät ja toiminta-ajatus

Kuntayhtymän tehtävänä on huolehtia jäsenkuntiensa vedenhankinnasta ja siinä tarkoituksessa hankkia omistukseensa ja hallintaansa vedenottoalueita sekä rakentaa ja ylläpitää vedenottoamaita ja runkovesijohtoja.

Jäsenkunniksi rinnastetaan myös jäsenkunnan/-kuntien konserniin kuuluva yhtiömuotoinen tai muuten erillinen vesilaitos. Kuntayhtymä pyrkii myös tulevaisuudessa turvaamaan jäsenkuntiensa vedenhankinnan tutkimalla mahdollisia pohjavesiesiintymiä ja osallistumalla yhteistyössä kuntayhtymään kuulumattomienkin kuntien kanssa vedenhankinnan järjestelyyn. Kuntayhtymä voi myydä vettä myös muille kuin jäsenkunnille (kuntayhtymän ulkopuoliselle taholle).

Kuntayhtymän toiminta järjestetään normaalien hyvien liiketoimintaperiaatteiden mukaisesti. Kuntayhtymän tuotto voidaan jakaa jäsenkunnille peruspääoman suhteessa.

4 § Veden ottamistarpeiden yhteensovittaminen

Jos kuntayhtymän vettä ei riitä kaikkiin tarpeisiin, etusijajärjestyksenä sovelletaan vesilain luvun 4, 5 §:n periaatteita.

2. luku, Veden myynti kuntayhtymän ulkopuoliselle taholle

5 § Ulkopuolisille myytävän veden myyntihinnan määrittely

Kuntayhtymän ulkopuoliseen käyttöön tarkoitetun veden myyntihinnasta päättää kuntayhtymän hallitus. Veden myyntihinnan määrittely tulee perustua 10 §:n periaatteiden lisäksi aina riskianalyysiin.

6 § Ulkopuolisille myytävän veden rajoite

Veden myynti kuntayhtymän ulkopuoliselle taholle ei saa vaarantaa missään olosuhteissa jäsenkuntien veden saantia. Myyntihinnan tulee kattaa kaikki myynnistä aiheutuvat kustannukset.

7 § Ulkopuolisen myynnin eriyttäminen

Kuntayhtymän ulkopuoliselle taholle myytävän veden menot ja tulot on eriytettävä kuntayhtymän muista menoista ja liikevaihdosta siten, että operatiivisten ja pääomakulujen yksikköhinnat ovat kaikille asiakkaille yhtenevät. Mikäli pelkästään kuntayhtymän ulkopuoliselle taholle tapahtuvaa veden myyntiä varten joudutaan investoimaan, peritään tämä investointikustannus sekä investoinnin aiheuttamat muuttuvat kustannukset kokonaisuudessaan tästä toiminnasta saatavasta myyntihinnassa.

8 § Ulkopuoliselle myydyn veden tuotto/tappio

Kuntayhtymän ulkopuoliselle taholle myydyn veden tuotto ja tappio voidaan jakaa omistajille omistussuhteen mukaisesti.

3. luku, Jäsenkuntien oikeudet ja velvollisuudet

9 § Peruspääoma

Kuntayhtymän peruspääomaksi jäsenkunnat ovat suorittaneet 573 740,33 € (tilanne 1.1.2026) siten, että Hollolan kunta on suorittanut 60 % (344 244,20 €) ja Lahden kaupunki 40 % (229 496,13 €).

Jäsenkuntien osuus kuntayhtymän varoista määräytyy kuntien suorittaman peruspääoman mukaisessa suhteessa.

Kuntayhtymän veloista ja muista sitoumuksista jäsenkunnat vastaavat peruspääoman suhteessa, ellei vastuista ole toisin kirjallisesti erikseen sovittu.

Kuntayhtymän on pidettävä rekisteriä jäsenkuntien peruspääomaosuuksista.

10 § Vesimaksu

Jäsenkunnat ovat velvolliset suorittamaan kuntayhtymälle käyttämästään vedestä vesimaksun, jonka suuruus kuutiometriä kohti on kummaltakin jäsenkunnalta sama. Käsitellylle vedelle ja raakavedelle on erilliset maksut.

Vesimaksujen perustana on aiheuttamisperiaatteen mukainen hinta, jonka lisäksi niihin lisätään hallituksen erikseen päättämä osuus, jolla varaudutaan kuntayhtymän tuleviin investointeihin ja omistajille jaettaviin tuottoihin normaalien hyvien liiketoimintaperiaatteiden mukaisesti.

11 § Pääomamenot

Jäsenkunnat osallistuvat kuntayhtymän pääomamenojen suorittamiseen vain siinä tapauksessa, että kumpikin jäsenkunta hyväksyy pääomamenoja edellyttävät tämän perussäännön mukaiseen toimintaan liittyvät hankkeet erikseen kunkin hankkeen osalta.

12 § Liittymisoikeus vesijohtoon

Jäsenkunnalla, jonka alueella kuntayhtymän vesijohto sijaitsee, on oikeus liittyä alueellaan kulkevaan, kuntayhtymän omistamaan vesijohtoon ja käyttää sitä vedenjakelussaan.

13 § Jäsenkuntien ottaminen ja eroaminen

Kuntayhtymään voidaan ottaa uusia jäseniä jäsenkuntien valtuustojen yhtenevillä päätöksillä.

Jos jäsenkunta haluaa erota kuntayhtymästä, sillä ei ole oikeutta saada lunastusta suorittamastaan peruspääomasta tai kuntayhtymän muista varoista, mutta se jää edelleen 9 §:n 3 momentin

säännöksen mukaisesti vastuuseen niistä kuntayhtymän veloista ja muista sitoumuksista, jotka ovat syntyneet ennen kuin jäsenkunnan ilmoitus kuntayhtymästä eroamisesta on esitetty yhtymäkokouksessa.

4. luku, Yhtymäkokous

14 § Ylin päättävä elin

Kuntayhtymän ylin päättävä toimielin on yhtymäkokous.

Yhtymäkokouksessa on kaksi edustajaa, yksi kummastakin jäsenkunnasta. Hollolan kunnan edustaja toimii yhtymäkokouksen puheenjohtajana.

Jokaisella yhtymäkokousedustajalla on yksi ääni.

Yhtymäkokous on päätösvaltainen, kun molempien jäsenkuntien edustaja on läsnä.

15 § Yhtymäkokouksen tehtävät

Yhtymäkokouksen tehtävistä säädetään kuntalain 60 §:ssä.

Yhtymäkokouksen tehtävänä on mm.:

- päättää kuntayhtymän talousarviosta ja taloussuunnitelmasta
- päättää tilinpäätöksen hyväksymisestä, vastuuvapauden myöntämisestä ja toimenpiteistä, joihin tilintarkastajien kertomus antaa aihetta
- valita kuntayhtymän hallituksen ja tarkastuslautakunnan jäsenet sekä näiden henkilökohtaiset varajäsenet
- valita kuntayhtymän tilintarkastaja
- hyväksyä kuntayhtymän hallintosääntö
- päättää luottamushenkilöiden taloudellisten etuuskien perusteista
- päättää tuoton mahdollisesta jakamisesta jäsenkunnille niiden suorittaman peruspääoman mukaisessa suhteessa.

Yhtymäkokous pidetään kaksi kertaa vuodessa, huhtikuun ja lokakuun loppuun mennessä.

Ylimääräinen yhtymäkokous on kutsuttava koolle, jos jäsenkunta sitä kirjallisesti vaatii ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällainen kokous on kutsuttava koolle kolmen kuukauden kuluessa vaatimuksesta.

Kutsu yhtymäkokoukseen on lähetettävä edustajille, varaedustajille, muille läsnäolo-oikeudellisille tahi -velvollisille sekä jäsenkunnan kirjaamoon viimeistään neljä viikkoa ennen hallintoelimen kokousta.

5. luku, Hallitus ja kuntayhtymän johtaja

16 § Yhtymähallitus

Hallituksessa on neljä jäsentä, joista yhtymäkokous valitsee puolet Hollolan kunnan ja puolet Lahden kaupungin edustajien nimeämistä henkilöistä sekä kullekin näistä henkilökohtaisen varajäsenen.

Yhtymäkokous määrää puheenjohtajan Hollolan kunnan ja varapuheenjohtajan Lahden kaupungin nimeämistä jäsenistä.

Hallitus on päätösvaltainen, kun läsnä on puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään kaksi jäsentä.

Hallituksen jäsenen ja varajäsenen toimikausi on kunnallisvaalikausi.

17 § Yhtymähallituksen tehtävät

Kuntayhtymän hallitus johtaa kuntayhtymän toimintaa, hallintoa ja taloutta.

Hallituksen tehtävänä on:

- valvoa kuntayhtymän etua,
- edustaa yhtymää ja tehdä sen puolesta sopimukset
- päättää sekä jäsenkunnilta että yhtymän ulkopuolisilta perittävästä vesimaksusta,
- päättää suunnitelman mukaisten poistojen laskentaperusteet,
- päättää lainoista yhtymäkokouksen vahvistamaan enimmäismäärään,
- ottaa ja erottaa kuntayhtymän johtaja.

Hallitus käyttää kuntayhtymän päätösvaltaa muissa kuin yhtymäkokouksen päätettäväksi määrätyissä asioissa taikka niissä asioissa, jotka hallitus päätöksellään siirtää alaiselleen henkilöstölle.

18 § Jäsenkunnan oikeus saada asia käsittelyyn

Jäsenkunnalla on oikeus saada haluamansa asia kuntayhtymän hallituksen käsiteltäväksi ilmoittamalla siitä kirjallisesti hallitukselle. Jäsenkunnan ilmoitus tulee käsitellä hallituksessa kolmen kuukauden sisällä ilmoituksesta.

19 § Kokouskutsu

Kokouskutsut on lähetettävä kokousedustajille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus enintään neljä viikkoa ja viimeistään viikkoa ennen hallintoelimen kokousta.

20 § Nimenkirjoitusoikeus

Oikeudesta kuntayhtymän nimen kirjoittamiseen määrätään hallintosäännössä.

21 § Kuntayhtymän johtaja

Kuntayhtymällä on johtaja, joka johtaa yhtymähallituksen alaisena kuntayhtymän hallintoa, taloutta ja muuta toimintaa. Kuntayhtymän johtajan tehtävistä määrätään tarkemmin hallintosäännössä.

6. luku, talouden hoito

22 § Talousarvio ja taloussuunnitelma

Yhtymähallituksen ehdotus talousarvioksi ja -suunnitelmaksi on toimitettava yhtymävaltuustolle ja jäsenkunnille syyskuun loppuun mennessä.

Kuntayhtymällä on talouden ja toiminnan ajantasainen seurantajärjestelmä, jolla todennetaan asetettujen tavoitteiden saavuttaminen tai niistä poikkeaminen.

Taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille on varattava riittävän ajoissa tilaisuus esitysten tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi ja sopeuttamiseksi jäsenkuntien toiminnallisiin tavoitteisiin ja taloudellisiin mahdollisuuksiin.

Olennaisista kuntayhtymän toimintaan ja talouteen liittyvistä muutoksista ja hankkeista on pyydetty erikseen jäsenkuntien lausunnot.

Hallitus raportoi huhtikuu (4 kk) ja elokuu (8 kk) toiminnan ja talouden toteutumisesta jäsenkunnille.

23 § Pääomamenot ja -tulot

Kuntayhtymän talousarvio on laadittava ja kirjanpito järjestettävä niin, että pääomamenot ja -tulot sekä varsinaiset menot ja tulot erotetaan toisistaan.

Pääomamenoja ovat kuntayhtymän kiinteän omaisuuden, pysyvän laitteiston ja johtoverkon hankkimisesta, rakentamisesta ja peruskorjauksista johtuvat menot (poistot ja rahoituskulut).

Pääomatuloja ovat kuntayhtymän pääomamenoihin saatava valtionapu tai muu avustus, pääomamenoja varten otettu velka, sellaisen omaisuuden luovutuksesta saadut varat, jonka hankkimiskustannukset ovat pääomamenoa.

Operatiivisia menoja ovat kuntayhtymän toiminnasta aiheutuvat muut kuin 2 momentissa tarkoitetut pääomamenot.

Varsinaisia tuloja ovat kuntayhtymän muut kuin 3 momentissa tarkoitetut tulot.

24 § Tilintarkastusaineisto

Varanhoitovuoden tilinpäätös on laadittava tai annettava tilintarkastajalle ennen helmikuun loppua. Tilintarkastajan on ennen maaliskuun loppua annettava kertomuksensa tarkastuksen tuloksesta sekä lausuntonsa vastuuvapauden myöntämisestä.

7. luku, Hallinnon ja talouden tarkastaminen

25 § Tarkastuslautakunta

Kuntayhtymässä on tarkastuslautakunta, jonka tehtävistä säädetään kuntalaissa.

Tarkastuslautakunnassa on kaksi jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet. Yhtymäkokous valitsee toisen tarkastuslautakunnan jäsenen ja hänen varajäsenensä Hollolan kunnan nimeämistä ehdokkaista ja toisen varajäsenineen Lahden kaupungin nimeämistä ehdokkaista. Puheenjohtajana toimii Lahden kaupungin nimeämä jäsen ja varapuheenjohtajana Hollolan kunnan nimeämä jäsen.

Tarkastuslautakunta on päätösvaltainen, kun molemmat jäsenet ovat läsnä.

Tarkastuslautakunnan sihteerinä toimii tilintarkastusyhteisön edustaja.

Hallinnon ja talouden tarkastamisessa noudatetaan, mitä siitä on säädetty kuntalaissa ja määrätään hallintosäännössä.

8. luku, Perussopimuksen muuttaminen ja kuntayhtymän purkaminen

26 § Perussopimusmuutokset

Perussopimusta voidaan muuttaa molempien jäsenkuntien valtuustojen yhtenevällä päätöksellä.

27 § Kuntayhtymän purkautuminen

Kuntayhtymän purkautuessa antaa yhtymäkokous määräyksen loppuselvityksestä.

Tällöin on otettava huomioon, että sitten kun kuntayhtymän kaikki velat on maksettu ja muut velvoitteet täytetty, kuntayhtymän jäljelle jäävistä varoista on suoritettava jäsenkunnille takaisin niiden suorittama peruspääoma ottaen lisäksi huomioon 11 §:n nojalla mahdollisesti suoritettut, kohtuullisilla kuoletuksilla vähennettävät korvaukset. Ylijäävät varat tai velat jaetaan jäsenkuntien kesken peruspääomien mukaisessa suhteessa, ellei vastuista ole toisin kirjallisesti erikseen sovittu.

Jäsenkuntien valtuustot hyväksyvät loppuselvityksen. Viimeinen tilinpäätös ja vastuuvapaus käsitellään jäsenkuntien valtuustoissa.

9. luku, Voimaantulo

28 § Perussopimuksen voimaantulo

Tämä perussopimus tulee voimaan 1.7.2026